

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v četrtek 7. maja 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 52.

Pobiranje skupnega davka na poslovni promet.

Ministrstvo za finance je poslalo vsem finančnim direktorjem in finančnim inspektoratom o dospelosti in pobiranju skupnega davka na poslovni promet sledeči razpis:

Po čl. 18. uredbe o skupnem davku na poslovni promet z dne 14. marca 1931 so davčni zavezanci v zvezi s § 8 zakona dolžni, da javijo davčni upravi do dne 15. maja t. l., ali žele plačevati skupni davek po plačilu v gotovini ali po napravljenih računih ne glede na to, kdaj prejmejo plačilo. Ta zadnji način plačevanja se more dovoliti onim davčnim zavezancem, ki vodijo redne trgovske knjige. Opustitev te prijave ima posledice iz čl. 138. zakona o neposrednih davkih.

Ker se izbrani način plačevanja po navedenih zakonitih določilih tekom leta ne more menjati, bodo davčne uprave po došlih prijavah sestavile evidenco davkoplačevalcev po izbranem načinu plačevanja, da bodo mogle paziti na to, da se plačuje davek strogo ob določenem roku.

Plačujejo davek po § 6 zakona:

a) davkoplačevalci, ki so si izbrali način plačila po došlih plačilih v denarju ali v menicah, najkasneje v 20 dneh po preteku vsakega meseca;

b) davkoplačevalci pa, ki ga hočejo plačevati po napravljenih fakturah, v 50 dneh po preteku vsakega meseca.

Prvi dan za plačilo skupnega davka je torej 20. maja 1931. Ker so davkoplačevalci zapadli skupni davek od kupcev pobrali, se jim nikakor ne sme dovoliti, da bi zakonito določeni rok prekoračili, čeprav samo za en dan, ker bi to pomenjalo, da se neupravičeno okorišča z državnim denarjem, kar je treba preprečiti z vso strogostjo zakona. Zato naj finančne direktorije takoj, ko prejmejo ta razpis, izdajo podrejenim davčnim upravam najstrožja navodila, da vse davkoplačevalce obvestijo o gornjih odredbah s pristavkom, da se bo pri vseh davkoplačevalcih, ki ne bodo do določenega dne plačali davka, izvršil pregled knjig in na podlagi uspeha pri pregledu davek izterjal prisilnim putem z vso strogostjo. Ravno tako naj finančne direktorije (inspektorati) strogo naroče davčnim upravam, da morajo poleg tega opozorila takoj dne 21. maja 1931. individualno pisмено opozoriti vsakega davkoplačevalca, ki davka ne bo plačal do navedenega dne, da bo davčna uprava v primeru, da bi bila tudi opozoritev brezuspešna, pregledala knjige in na podlagi uspeha neplačani davek najstrožje izterjala. Istotako je postopati tudi v bodoče ob vsakem roku za plačilo skupnega davka.

Ako bi se davčne uprave ne ravnale najočnejše teh navodil in bi se pri inspekcijah ugotovilo, da je na njihovem področju plačevanje skupnega davka v zaostanku, bodo odgovorni organi najstrožje kaznovani in se bo poleg tega proti njim postopalo po disciplinskih predpisih. Finančne direktorije so dolžne ob vsaki priliki po svojih odposlancih posvečati poslovanju davčnih uprav glede pobiranja skupnega davka posebno pozornost in se posebej prepričati, ali izpolnjujejo točno izdana navodila.

—0—

Razpis smo priobčili po izvlečku, ki smo ga dobili na razpolago. Zdi se pa, da izvleček ni docela točen, ker v oni točki, ki govori o izbiri načina, kako se

bo davek plačeval, ni v skladu z uredbo. Razpis grozi onim, ki bi do dne 15. maja t. l. ne prijavili, kakšen način so si za plačevanje izbrali, s posledicami čl. 138. zakona o neposrednih davkih, dočim uredba v členu 18. izrecno določa: »Če davčni zavezanec v določenem roku izbranega načina plačevanja davčni upravi ne prijavi, je smatrati za obveznega način plačevanja v prejšnjem letu.« Posledice čl. 118. zakona o neposrednih davkih (kazen 50—500 Din) zadenejo po tem členu samo one davčne zavezance, ki se ne drže izbranega načina plačevanja.

Večina davkoplačevalcev še vedno ne ve, po katerih tarifnih postavkah so dolžni odpremljati skupni davek za svoje izdelke. Tarifa je bila sicer objavljena, vendar pa je za povprečnega davkoplačevalca toliko komplicirana, da se ne more v njej orijentirati in to tem manj,

ker predpostavlja pravilno izvajanje tarife gotovo verziranost v carinski tarifi, na katero je tarifa za skupni davek jako tesno naslonjena.

Dosledno in strogo izvajanje zakona in k njemu spadajoče tarife, kakršno se odreja, predpostavlja, da so si davkoplačevalci na jasnem, kako naj si razlagajo predpise in tarife in po kateri tarifni postavki morajo odpremljati skupni davek za posamezne blagovne vrste. Ker, kakor rečeno, večina davkoplačevalcev v tem pogledu ni na jasnem, bi bilo za brezhibno izvajanje zakona nujno potrebno, da davčne uprave davčne zavezance, ko jih bodo obveščale g načinu plačevanja, tudi individualno pouče, po katerih tarifnih postavkah so dolžni odpremljati davek. Šele, ko dobijo davkoplačevalci tudi v tem oziru izčrpna navodila, bo umevna in opravičljiva rigoroznost, s katero se hoče postopati.

Pravilna vzgoja naše mladine.

Dovolite mi, gospod urednik, da kot osivel trgovec spregovorim v Vašem cenjenem listu o vprašanju na tem mestu morda nevsakdanjem.

Marsikdo iz trgovskih vrst bo na prvi pogled vprašal:

I, kaj pa ima trgovstvo opraviti z vprašanjem pravilne vzgoje naše mladine?

Odgovor ni težak. Baš te dni smo praznovali vzpodbudne obletnice slovenskega trgovstva in pri tej priliki so nam mnogi govorniki nanizali obilne zasluge in opisali ogromno delo, ki ga je na vseh poljih poslovnega delovanja opravilo slovensko trgovstvo. Slišali smo tudi o veliki skrbni in ljubezni za trgovski naraščaj. In s to skrbjo in s tem šolskim delom je slovensko trgovstvo poseglo globlje in zoralo globoke brazde, ki bodo v bližnji prihodnosti obradile bogate sado-ve. Zato pač ni res, da bi slovenski trgovec ne umel duhovnih, idealnih stremiljenj. Nasprotno pri vsem poslu z realnimi interesi ni pozabil na višje skupnosti. In zato je samoobsebi umevno, da prihaja napreden trgovec tudi do globljega vprašanja, do zadev, ki veljajo vsemu narodu. Gospodarstvo in zlasti trgovina nista osamljena v narodovi skupnosti, marveč sta tesno spojena z mnogimi njegovimi pojavi, ki jih na videz ni prišteti med posle in trgovske zadeve.

Prirodno je, da trgovina in gospodarski procvit ne moreta dosegati novih stopenj popolnosti tam, kjer narodu manjka idealizma, borbenosti do okolice, kjer ni poleta k višjemu življenjskemu standardu, kjer se razraščajo brezposelnost, kjer cvete bohemstvo, kjer ni pravega zmisla za življenje, za vsakdanji kruh, za gmotni napredek, kjer ni osebne gnotne, materialne ambicioznosti. Tam, kjer v širokih krogih naroda ni poslovnega, poštenega poslovnega duha, tam ni napredka, tam je vse gospodarstvo v lenem zastoj in življenje se zdi, da je izumiranje.

O Slovencih ne moremo trditi, da bi v njih ne kluvala vroča želja po napredku in boljšem in popolnejšem življenju. Koliko sinov z dežele je gnala v šole vroča materinska ljubezen do otrok in koliko prizadevnosti kažejo zlasti otroci iz siromašnejših krogov.

Ampak, to kar je v mnogih rod-
bah samo posledica prirojenega nago-

na, žal pri nas še nima vzgojeslovne eksistenčne upravičenosti. Za naše vzgojeslovce in praktične vzgojitelje so posli, je trgovina nasploh nekaj nebednega, skoroda nekaj neintelligentnega, moralno manjvrednega.

Iz takega površnega in docela kri-
vičnega pojmovanja trgovine, gos-
darskega, obrtnega, industrijskega pi-
jonirstva se kajpak ne more roditi in
ne more vzrasti rod, ki bi obetal novo
industrijsko kulturo, ki bi narodu
oral boljšo in srečnejšo prihodnost s
tem, da ustvarja delo in delovne pri-
like in možnosti za stotisoče narašča-
jočega delavstva in inteligence.

Naši mladini se zato posreduje veči-
noma fantastičen svet več ali manj ro-
mantičnih zablod. Kriza sedanjega
mladinskega življenja je v resnici kri-
za naše celokupne pedagogike. Mladi-
no vzgajajo v življenju popolnoma tu-
jem duhu. Nad sodobnimi pojavi
umetnosti, sporta, kina itd. mladina
ne vidi bistvenega ekzistenčnega bo-
ja, dela za gmotno osiguranje.

Nekaj malo književnosti, nekaj ma-
lo zgodovine, matematike in malo ve-
ronauka, to je vse. Poleg tega neza-
vedno in pa zavedno blatenje trgo-
vskega duha (»kramarstva«).

Da bi poklic trgovskih in industrij-
skih pionirjev bil velik, svetel, idea-
len v najlepšem pomenu besede, o
tem se v naši šoli ne sanja.

Industrija, ki edina more lajšati na-
raščajajočo brezposelnost, da ni nekaj
idealnega? Vrteči stroji, nove iznaj-
dbe, civilizatorični prevrat vsakdanje-
ga življenja z vedno novimi udobnost-
mi, ali niso pesem posebne vrste?

Nimam umetniškega peresa, da bi
o tem pisal tako vznemeno, kakor ču-
ti moje srce. Nanizal sem samo par mi-
sli, ki pa po mojem zadevajo prav va-
žno in nadvse aktualno vprašanje na-
šega sedanjega vzgojeslovja.

Našo mladino vzgajajo napačno. V
mladih ljudeh ni nobenega elana za
poslovnimi dogodki, ni nikakega po-
gona k boljšemu in gmotno uspelej-
šemu življenju. Zato pa srečujemo
toliko klavernih ekzistenc, toliko
brezposelnosti med našo inteligenco,
toliko delavcev brez dela.

Taka je bilanca, kadar imajo vzgo-
jitelji pred očmi samo fantazije, vse
sodobno snovanje v gospodarstvu, trgo-
vin, v obrti, v industrijah pa gre
mimo njih, kakor da vse to ne bi bilo
praosnova vsega pravega kulturnega
in civilizatoričnega napredka!

Zbor gremija za ljubljansko okolico.

V torek ob 9. dopoldne se je vršil v veliki dvorani »Trgovskega doma« letni občni zbor Gremija trgovcev za srez Ljubljana. Zbor, na katerem smo videli prav lepo število naših najzavednejših trgovcev iz ljubljanske okolice, je otvoril preizkušeni glavar okoliškega gremija načelnik Š p o r n Josip, trgovec na Ježici, s prisrčnim pozdravom navzočih, zlasti zastopnika TOI g. dr. I. Plessa in zastopnikov našega časopisja. Za overo-
vatelja zapisnika je imenoval gg. Je-
ločnika Viktorja in Ranta Ivana. Spomnil se je nato umrlih tovarišev Drobniča, Petača, Paučiča in Rozman Jurij ter podal nato

poročilo načelstva.

Iz poročila načelnika g. Š p o r n a po-
snemamo, da se je gremij prav inten-
zivno trudil za izboljšanje sedanjega sta-
nja okoliškega trgovca. Številne inter-
vencije, ki jih je gremij izvršil v zad-
njem času, so bile deloma upoštevane,
mnogo jih je ostalo pa še nerešenih.
Ugotovil je, da je naša gospodarska bi-
lanca v zadnjem času neugodna in da
živimo v času depresije, ki globoko po-
sega v poslovne razmere našega malega
trgovca, ki se težko bori za obstanek.

Čakajo nas še težke naloge, je pouda-
ril g. Šporn, delo vztrajnih naporov, in
ravno ta zavest in vera, ki nas utrja za
boljšo bodočnost, nas krepi na borbeno-
sti do končnih uspehov. Naše organiza-
cije so pokazale v zadnjem času inten-
zivno delovanje zlasti v davčnih zade-
vah in drugih prometnih vprašanjih, na
drugi strani pa imamo v vseh občinskih
zastopih svoje tovariše-trgovce, ki sku-
šajo s svojim vplivom sodelovati pri ko-
munalni politiki. Vztrajno vodimo borbo
proti umazani konkurenci in inozemskim
trgovskim potnikom, krošnjarjem itd.
Žal moram ugotoviti, da se odredbe g.
srežkega načelnika, ki jih je izdal oro-
niškim stanicam glede krošnjarjev, da
je krošnjarenje v ljubljanski okolici ob
nedeljah strogo prepovedano, ne upo-
števajo. Vidimo, da se krošnjarji nemo-
toma sukajo v ljubljanski okolici, zlasti
ob nedeljah, ko v vseh trgovskih obratih
počiva delo.

Nadalje omenja g. Šporn tudi stalno
borbo našega gremija proti raznim kon-
zumom in zadržam. Gremij je v tem
pogledu storil vse, kar je bilo v danih
razmerah mogoče. Zadovoljivo smo re-
šili vprašanje odpiranja in zapiranja
trgovin. Želeti je le, da se dovoli ob
nedeljah štiriurno delo.

Posebno pozornost polaga gremij na
telefonski razvoj ljubljanske okolice in
je v stalnem stiku s pošto upravo, ka-
teri izraža posamezne želje naših inte-
resentov.

Zlasti je posvetil gremij posebno po-
zornost novemu davku na skupni po-
slovni promet. Tudi za izboljšanje ko-
munikacij smo se trudili. Poleg teh va-
žnih vprašanj je imel gremij tudi na so-
cijalnem polju mnogo dela, zlasti se je
pridružil akciji ljubljanskega gremija
pri ustanovitvi trgovskega dobroteljnega
društva »Pomoč«.

Stojimo pred uveljavljanjem novega
obrotnega reda. Po dolgoletnih prizade-
vanjih se nam je vendar le posrečilo,
unesti v nova določila obrtnega reda
zahtevo po dokazu usposobljenosti.

Napredku našega trgovskega narašča-
ja posveča gremij prav posebno skrb
in nudi vsem šolskim odborom, kjer se
nahajajo obrtno-nadaljevalne šole, znat-
no podporo.

Končno je g. Šporn omenil, da je gre-

mij znatno pripomogel pri izvedbi načrta in zgraditve »Trgovskega doma«. Pozval je tudi vse navzoče, naj se oklenejo naših organizacij in pazno zasledujejo navodila »stanovskega glasila« »Trgovski list«, ki je edini zaščitnik naših interesov. Izrekel je tudi uredniku »Trgovskega lista« g. dr. Plessu za njegov trud toplo zahvalo. Toplo zahvalo za naklonjenost je izrekel tudi naši Zbornici za trgovino, obrt in industrijo in Zvezi trgovskih gremijev, končno tudi vsem članom načelstva.

Poročilo je bilo sprejeto z velikim odobravanjem. Nato je tajnik zbornice g. dr. I. Pless pozdravil zbor v imenu zbornice. Omenil je glavne naloge, ki zahtevajo najintenzivnejše budnosti in strupenega dela naših stanovskih zastopstev. Pozval je članstvo k solidarnosti in vzajemnosti, zagotavljač, da bodo našli v zbornici vedno verno zaščitnico svojih interesov.

Poročilo tajnika.

Iz zelo obširnega tajniškega poročila g. Lojzeta Šmuka posnemamo, da je štel gremij koncem leta 1928. 727 članov, od teh je bilo 42 protokoliranih trgovcev; l. 1929. je štel 777 članov, od teh 51 protokoliranih; koncem leta 1930. pa je število obrtov naraslo na 838, med temi 51 protokoliranih. V vseh teh obratih se zaposluje 80 vajencev in vajenk ter 86 trgovskih sotrudnikov. Glede predizobrazbe trg. naraščaja omenja, da ne obstojajo v vseh krajih ljubljanskega sreza prepotrebne obrtno-nadaljevalne šole in ostajajo vsled tega nekateri vajenci brez strokovne naobrazbe. Glede prirastka trgovin ugotavlja, da pripade največ novih obratov špecerijski oziroma mešani stroki. Odbor je v zadnjih letih pazno zasledoval razvoj in napredek ljubljanske okolice, žal povzročajo največ neprimlik našemu podeželskemu trgovcu, ki se že itak bori za svoj težak obstoj, razni konzumi in zadrage, o čemer se je mnogo razpravljalo na vseh odborovih sejah, poleg tega je pa to vprašanje stalno na dnevnem redu naših organizacij.

Porast trgovin, občutna konkurenca med trgovci samimi, nadalje poslovanje zadrug in konzumov povzročajo, da rentabilnost trgovine in z njo tudi podjetnost nazaduje. Konkurenčni boj gre včasih predaleč. Težka zadeva, ki tare našega podeželskega trgovca, je vprašanje plačilne zmožnosti odjemalcev, ki v zadnjem času silno pojema in na kateri trpijo vsi trgovci. Rešitev tega vprašanja je v današnjih časih silno težka. Obremenitev malega trgovca s sedanjimi avtonomnimi in državnimi dajatvami je preobčutna.

II. nacionalni kongres za les in lesno industrijo v Madridu.

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine sporoča, da se bo vršil v času od 20.—30. maja t. l. II. nacionalni kongres za les in lesno industrijo v Madridu; na tem kongresu bosta zastopana potom svojih predstavnikov industrija in trgovina z lesom, strokovnjaki in sploh vsi zainteresirani, ki prihajajo v poštev.

Špansko ministrstvo narodnega gospodarstva je prevzelo pokroviteljstvo nad tem kongresom.

Za časa kongresa bo otvorjena razstava lesa vseh vrst in drugih proizvodov, ki so v zvezi z gozdno industrijo, kakor tudi raznih strojev za obdelovanje lesa, peči za destilacijo, za proizvodnjo lesnega oglja itd.

Z ozirom na veliko množino gradiva, o katerem bo kongres razpravljal, je program dela razdeljen na sledeče sekcije:

1. Lastništvo in izkoriščanje lesa;
2. transport;
3. gozdna industrija;
4. les za železniško uporabo, drogovi za telegrafске in telefonske linije;
5. kolonijalni les;
6. trgovina in uvoz lesa: carinska tarifa in druge davščine;
7. lesni ekstrakti;
8. plutovina in industrija plutovine;
9. lesno ogelje in proizvodi in destilacije;
10. ostala industrija: celuloza, papir, kartonaža, papir za liste, umetna svila itd.

Zlasti velike važnosti je točka 6., tičočja se uvozne trgovine, ker se pričakujejo v tem pogledu mnogi predlogi, ki bi znali vplivati na carinsko politiko španske vlade. V zvezi s tem je treba pripomniti vprašanje ruskega dumpinga, o

Gremij je pozvan od Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, da stavi k novemu skupnemu davku na poslovni promet, ki se je pokazal že takoj v praksi jako občutljiv in celo neznosen, primerne protipredloge in zagotavlja, da bo dočel odbor z vsemi silami delal na tem, da se sedanje trdote novega poslovnega davka omilijo.

Z razvojem mesta Ljubljane same opažamo, da se ljubljanska okolica vedno bolj približuje mestu in ni morda daleč oni čas, ko se bodo bližnje občine, ki mejijo na Ljubljano, inkorporirale k mestu in bodo vsi ti kraji pripadali potem pod kompetenco mestnega magistrata v Ljubljani.

Poleg vseh teh važnih gospodarskih vprašanj, ki zadevajo ljubljansko okolico, je gremij posvečal tudi drugim vprašanjem posebno pažnjo, zlasti prometnim prilikam, poštnim razmeram itd.

Poročilo tajnika g. Šmuka je bilo soglasno odobreno.

Iz računskega zaključka, ki ga je podal g. Jeločnik, je razvidno, da je imel lani gremij 195.129.31 Din dohodkov in 81.880.29 Din premoženja.

Proračun za leto 1931. pa izkazuje 11.000 Din dohodkov, za 48.950 Din potrebsčin, torej 37.950 Din primanjkljaja. Absolutorij blagajniku in proračun je zbor sprejel soglasno. — Sledila je nato izvolitev novega odbora. Soglasno so bili izvoljeni: načelnik Šporn Josip, Ježice; I. podnačelnik Jeločnik Viktor, Rožna dolina; II. podnačelnik Šetinc Davorin, Vrhnika; odborniki: Kregar Dora, Dravlje-Zg. Šiška; Rant Ivan, D. M. Polje; Javornik Fran, Vič-Glince; Majaron Joško, Borovnica; Rahne Ivan, Selo-Moste; Hafner Lovro, Preska-Medvode; Belec Anton, St. Vid pri Ljubljani; Košir Alojzij, Dragomer; Pečnik Stanko, Stožice, in Ogrin Ivan, Laverca; namestniki: Jernejčič Josip, Vrhnika; Kandare Anton, Pijavgorica; Bartl Hinko, Rožna dolina; Novak Anton, Štepanja vas; Bernež Ivan, Vrhnika; pregledovalca računov: Završnik Nace, Glince-Vič; Smerke Ivan, Stožice. — Delegati za zvezni občni zbor: Šporn J., Majaron Joško, Jeločnik Viktor, Javornik Fran, Rahne Ivan, Ogrin Ivan, Laverca; Jernejčič Josip, Rant Ivan. — Namestniki: Šetinc Davorin, Dora Kregar, Belec Anton, Košir Alojzij, Pečnik Stanko, Pristavec Leopold, Kandare Antont Bartl Henrik, Smerke Ivan, Završnik Nace.

Ker je bil dnevni red izčrpan in ni bilo samostojnih predlogov, je načelnik g. Šporn zaključil uspešni občni zbor s toplo zahvalo vsem navzočim.

katerem vladajo zelo različna mnenja; svoječasno podnete mere so bile diktirane od trgovine, katera je bila, mogoče le začasno, ogrožena od dumpinga. Vendar ni izključeno, da se bo zavzelo v tem pogledu drugo, mogoče celo nasprotno stališče.

Prekmursko trgovstvo za skupne zbornice.

Na proslavi desetletnice mursko-soboškega gremija, ki se je vršila 1. t. m., je podal zbornični član in načelnik gremija Franc Čeh poročilo o velikem pomenu in važnosti Zbornice za naše celokupno gospodarstvo. Občni zbor je po poročilu soglasno sprejel naslednjo resolucijo:

»Prekmursko trgovstvo, zbrano na občnem zboru gremija dne 1. maja 1931, je razpravljajoč o važnosti in pomenu gospodarskih zbornic soglasno zavzelo stališče za skupne zbornice s samostojnimi strokovnimi odseki.

Trgovstvo se dobro zaveda, da je uspešna zaščita gospodarskih interesov mogoča le v nedeljni, zato močni skupni zbornici, in zato odločno obsoja vsak poskus kršitve tega načela.

Prekmursko trgovstvo naproša radi tega vse merodajne faktorje, da se bo v bodočem zakonu o gospodarskih zbornicah v polni meri upoštevala ta, ena izmed najvažnejših gospodarskih teženj slovenskega trgovstva.

Jugoslovansko - poljski odnošaji.

V Varšavi se je koncem aprila vršil kongres Jugoslovansko-poljske lige, na katerem je bilo zbranih veliko število zastopnikov obeh narodov. Vrtili so se govori številnih govornikov, med drugimi tudi dr. Moleta iz Ljubljane. Ob tej priliki je imel jugoslovanski inštitut v Varšavi svečano sejo, na kateri so bili izbrani častnim članom predsednik vlade g. Živković, minister g. dr. Marinković in g. Kumanudi ter številni drugi, razen tega je bilo izbranih še 10 aktivnih članov.

Na tem mestu je treba omeniti važno dejstvo, da je ves kongres imel samo dva cilja, t. j. kulturno in gospodarsko zblizanje med obema državama, in reči je treba, da je bil s tem storjen velik korak naprej. V tem pogledu se je namreč do sedaj pri nas veliko premalo napravilo.

Obe državi sta sicer vedno živeli v čim bolj prijateljskih odnošajih že z ozirom na slovansko vzajemnost, toda gospodarski odnosi niso bili taki, kot bi lahko bili. Sicer je res, da je gospodarska struktura Poljske približno enaka oni Jugoslavije, toda kljub temu so dane čim boljše možnosti za izmenjavo dobrin. Zalibog pa se te možnosti niso izkoriščale, čemur je iskati predvsem vzrok v premalem medsebojnem poznavanju. Vsi gospodarski odnošaji so se sedaj vršili potom posrednikov; koristi iz tega pa so imeli predvsem trgovci tujih držav. Gledati bo zato v bodočeno, da se ta nedostatek odpravi ter da bodo naši trgovci hodili po poljsko blago na poljska tržišča in obratno. Medsebojno spoznavanje gospodarskih in kulturnih prilik bo gotovo k temu mnogo pripomoglo, kakor je tudi gotovo, da se bo s tem medsebojni promet povečal v čim največji meri.

Pomudbe, poupraševanja

Italijanski uvozniki krompirja: Cattaneo Vitaliano, Milano, via Vignola 6. Fratelli Ingegnoli, Milano, Corso Buenos Ayres 54.

Federazione dei Consorzi Agrari, Piacenza.

Consorzio Agrario Cooperativo di Lodi, Milano e Pavia, Lodi Piazza della Vittoria.

Sindacato Agrario Cooperativo, Milano, Piazza Fontana 2.

Consorzio Agrario Cooperativo, Como. Consorzio Agrario Cooperativo, Parma.

Consorzio Agrario Cooperativo, Roma. Consorzio Agrario Cooperativo, Napoli.

Rag. Augusto Morendi, Miano, via G. Cantà 2.

ZANATSKA BANKA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE A. D.

PODRUŽNICA LJUBLJANA

je 4. maja t. l. pričela s svojim poslovanjem v lokalih

na DUNAJSKI CESTI štev. 31. (hiša Zidarjevih dedičev). Tel. 30-20.

Daje kredite obrtnikom, obrtnim kreditnim zadrugam in lombardira državne vrednostne papirje. — Sprejema hranilne vloge z in brez odpovedi. — Otvorja tekoče in žiro račune in izvršuje vse ostale bančne posle.

Mednarodnost XI. velesejma v Ljubljani, ki se vrši od 30. maja do 8. junija t. l., najlepše dokazuje pregled razstavljalcev. — Najraznovrstnejše blago razstavi na prostoru od 40.000 kvadrat. metrov skoraj 800 tovarn, od teh ena tretjina iz inozemstva in sicer iz Anglije, Avstrije, Belgije, Brazilije, ČSR, Danske, Francije, Finske, Grčije, Holandske, Italije, Litve, Nemčije, Ogrske, Poljske, Švedske, Švice in Sev. Amerike. — Legitimacije, ki upravičujejo do polovine vožnje na železnici, veljajo 30-dinarjev in se dobe pri denarnih zavodih, zastopnikih, trgovskih organizacijah, Putniku itd. in direktno od velesejskega urada.

Po svetu

Obtok bankovcev v Jugoslaviji je ponovno padel in je bil izkazan pred tednom dni s 4583 milijoni Din. Kovinskega kritja je bilo za 209 milij. Din.

Državna Hipotekarna banka je znižala obrestno mero za redno plačujoče dolžnike pri obstoječih hipotekarnih amortizacijskih posojilih na 8 odstotkov, od 15. t. m. počenši; za menična hipotekarna posojila je obrestna mera 7,5 odstotkov itd. —

Čisti dobiček bakrenega rudnika v Boru (Srbija), ki je v francoskih rokah, je padel po pariški »Information« od 49.600.000 frankov v letu 1929 na 19 mil. 500.000 frankov v letu 1930, dividenda za prednostne delnice od 300 na 125, za navadne delnice od 297 na 122 frankov.

Trg konoplje se je po poročilih iz Odžacev (Vojvodina) poživil in so se mogle prodati večje množine cenejšega blaga.

Jugoslov. G. Schicht d. d. v Zagrebu zvišuje delniško glavnicu od 8 na 20 milijonov Din. Čisti dobiček v preteklem letu je izkazan s 4.400.000 Din.

Sarajevo bo dobilo avtomatično telefonsko centralo in sicer še v tekočem letu. Nova centrala bo imela okoli 3000 števk.

Italija bo kupila od Ogrske velike množine žita bodočega pridelka.

Svetovna kapaciteta industrije dušika (s Chile vred) znaša okoli 3.500.000 ton čistega dušika, poraba pa znaša na leto manj kot 2 milijona ton; kapaciteta je za 40% večja kot konsum. Mednarodna dušikova zveza je regionalno sicer marsikaj uredila, glede nadprodukcije pa doslej ni imela posebnega uspeha.

Mednarodna konvencija celuloze je zborovala v Oslo in so poročali tam o dosedanjih produkcijskih omejitvi. Te dni se vrši na Dunaju nova konferenca, ki bo določila smernice za nadaljnje skupno delo.

Brezposelnost na Dunaju je padla v drugi polovici aprila za 4400 na 95.800 oseb, kar je 14.200 oseb več kot lani ob tem času.

Deficit v USA znaša na koncu desetega meseca tekočega finančnega leta 878 milijonov dolarjev in bo do 30. junija dosegel skoraj gotovo 1000 milijonov dolarjev. Dosedanji deficit je največji v zadnjih desetih letih. —

Turška Centralna banka bo imela v par dneh zbran ves potreben kapital v znesku 15 milijonov funtov.

Nemški in belgijski producenti žice so sklenili dogovor glede cen, ki stopi takoj v veljavo.

Španska najdišča kalija v Kataloniji bodo pričeli sedaj sistematično izkoriščati in je zvišala zadevna družba glavnicu od 2 na 10 milijonov peset.

Ratifikacija mednarodne sladkorne konvencije se izvrši 9. t. m. v Bruslju. Nato se bo takoj konstituiral mednarodni sladkorni svet.

Trgovska pogajanja med Avstrijo in Ogrsko so tik pred zaključkom. Po zaključku se bodo pričela pogajanja med Ogrsko in Nemčijo. —

Philipsovo podjetje žarnic predlaga 11 odstotno dividendo proti 22 odstotkom v preteklem letu. Čisti dohodek je izkazan z 29 milijoni hol. goldinarjev.

Kolben-Danek d. d. predlaga iz čistega dobička v znesku 32.08 milijonov Kč izplačilo dividende 275 Kč.

Steirische Magnesit A. G. bo izplačala dividendo šil. 5'40 proti šil. 6 v preteklih dveh letih. Gospodarska kriza tudi njej ni prizanesla.

Italija bo najela veliko notranje posojilo v znesku štirih milijard lir po emisijskem tečaju 95 in 5 odstotnem obrestovanju. Posojilo bo služilo za odplačilo nekega prejšnjega posojila itd. Konsorcijski najpomembnejši ital. denarni zavodovi bo posojilo plasiral.

Nemška industrija vagonov se bavi z vprašanjem ustanovitve eksportnega vagonkega kartela.

Trgovska pogajanja med Nemčijo in Rumunijo, ki bi se bila morala pričeti 5. t. m., so zopet odgodena. Rumunija se noče pogajati.

998 ameriških bank z depoziti 43.2 milijona dol. je postalo v marcu insolventnih; v februarju 78.

Obrtnozadružni nadzornik Založnik:

10 let Trgovski gremij v Murski Soboti.

Ko je po večletnem uničevalnem delu balkanske in sledeče svetovne vojne pred dobrim desetletjem naša nova, duhovno že v davni zamišljena državna tvorba postala dejstvo in z mirovnimi pogodbami dobila trdne in stalne meje, je za naše pridobitne sloje nastopila vrlo važna doba velike preizkušnje. Za nobeno pokrajino ne velja to v toliki meri kakor za severno polovico Dravske banovine, kjer so po zaslugi neprijazno razpoloženih vodilnih državnikov in vsled pritiska kapitalno močnejše industrije, obrta in trgovine severnih delov bivše Avstro-Ogrske domačini bili izločeni iz poslovnega vodstva, pa jih je preobrat iznenada postavil pred težko nalogo ne le poprave po vojni in prevratnih bojih prizadane materialne škode in obnovitve reelnega gospodarstva, marveč tudi vodstva in preobnove strokovnih organizacij, katere so dotedaj z redkimi izjemami bile v rokah nacionalnih in novim razmeram nedoraslih, deloma celo sovražnih oseb. Dvakrat važna in težka je bila ta naloga v Prekmurju, kjer so naglo se menjajoči tuji režimi in pa nešteti sovražni elementi v prvi povojni dobi povzročili med narodom zbegano in nezaupanje in kjer je bilo takoj po končanih prevratnih homatijah treba z dobrohotno energijo spraviti do veljave povsem nove zakone in novo upravo.

Ugotavljam, da je trgovstvo v Prekmurju bilo med prvimi, ki so se dobro znašli v novih razmerah in posegli z razumevanjem in vnemo po pozitivnem, ustvarjajočem delu. Prvi vspeh tega dela so prekmurški trgovci pokazali takrat, ko so njihovi najboljši predstavniki, med temi v prvi vrsti blagopokojni Brumen Ludovik in današnji gremijalni načelnik Čeh Franjo, dne 1. majnika 1921 stopili pred veliki trgovski zbor s predlogom, da se trgovci izločijo iz kolektivnih zadrug mursko-soboške in dolnje-lendavske, kjer trgovski živeli ni mogel priti do veljave, in si radi boljega varovanja specijelnih trgovskih interesov ustanovijo svojo lastno gremijalno organizacijo. V dobrem razumevanju tega ne samo za strokovni napredek trgovstva, ampak posebno tudi za gospodarsko konsolidacijo Prekmurja velepomembnega sklepa so nadzorstvena oblastva v pospešenem postopku že po 3 mesecih dne 13. avgusta 1921 dovedla gremijalni pravilnik do potrditve in podpirala novo organizacijo tudi poslej v njenem poslovanju.

Kako pravilno so ravnali ustanovitelji gremija, dokazuje dejstvo, da so v kratkih razdobjih sledile po isti poti tudi oblačilne stroke v Dolnji Lendavi, gostilničarji v Murski Soboti in Dolnji Lendavi, dokler se niso leta 1925 osamosvojili tudi trgovci v dolnje-lendavskem srezu s svojim lastnim gremijem. Pogled na 10-letno delo gremija in dosežene vspehe pa priča tudi o veliki požrtvovalnosti, nesebičnosti in dalekovidnosti prvih vodilnih mož tega pokreta in stavlja njihove velike zasluge izven vsakega dvoma. Treba je le primerjati obupne prometne razmere v Prekmurju pred 10 leti, ko je Murska Soba bila od ostale države in celo od velikega dela Prekmurja samega povsem odrezana, z današnjimi zvezami ne le v okviru Murske krajine, ampak vse države, takratno nezanesljivost v trgovskem poslovanju z današnjimi pravno urejenimi prilikami, takratno skoro poljubno odpiranje brezpomembnih in nesolidnih trgovin po neizvežbanih osebah z današnjo strogo praktično in teoretično izobrazbo trgovskega naraščaja, ko sodelujeta s trgovcem posebna gremijalna šola in preizkuševalna komisija, treba je pravilno oceniti neštete vspešne akcije gremija za izboljšanje železniškega, avtomobilskega, poštnega, telefonskega prometa, za olajšanje davčnih bremen, popravno socialne zakonodaje, dalje sodelovanje gremija pri izdelavi novega obratnega in trgovinskega zakona, živahno udeležbo v gospodarstvu občine, sreza, banovine, stanovske gremijalne zveze in zbornice, in razumeli bomo, da imajo prav oni, ki stavijo današnji komaj 10-letni gremij mursko-soboški med najdelavnejše in najpomembnejše činitelje našega narodnega gospodarstva, da velja ta gremij kot najuglednejša gospodarska korporacija ob severni meji in sta najvidnejša predstavnik največje prekmurske občine Murske Sobe vzeta iz vodstva tega gremija.

Občni zbor gremija trgovcev v Novem mestu.

V nedeljo, 3. t. m. se je vršil v posvečevalnici mestnega županstva v Novem mestu gremijalni občni zbor, ki ga je vodil načelnik g. E. Kastelic.

V svojem poročilu je navedel najvažnejše akcije, ki jih je podvzel gremij v preteklem letu v korist svojih članov, zlasti pa v pogledu davkov, krošnjarstva, ki se je v novomeškem srezu jako razpaslo, glede izvedbe vajenških preskušanj itd. Gremij je bil vedno v tesnih odnosih z Zvezo trgovskih gremijev in je deloval vedno po njeni iniciativi. Toplo je priporočal članom naročilo na »Trgovski list«, iz katerega bodo mogli posneti vse važne, aktualne zadeve.

Gremijalni tajnik g. Papež je podal nato statistični pregled, iz katerega posnemamo, da je štel gremij konec preteklega poslovnega leta 346 članov in 78 vajencev in vajenk. Odbor je imel v zadnjem poslovnem letu 6 odborovih sej. Vršile so se tudi 3 seje gremijalne sekcije lesnih trgovcev.

G. Jurij Picek je nato pregledno poročal o premoženjskem stanju gremija.

Dohodki so znašali v preteklem letu 29.041'31 Din, izdatki pa 19.201'46 Din. Skupno gremijalno premoženje pa je znašalo 52.879'85 Din. Načelnstvu je bil soglasno podeljen absolutorij.

Poročam za tekoče leto, ki ga je podal tudi gremijalni blagajnik g. Jurij Picek, predvideva 23.976 Din dohodkov in 20.476 Din izdatkov. Gremijalna doklada je ostala nespremenjena.

Tajnik Zveze trgovskih gremijev g. I. Kaiser je poročal nato v obširnem referatu o splošno gospodarskem položaju, vzrokih gospodarske krize in padca kupne moči konzumenta, davkih, novem obrtnem zakonu, osnutku trgovinskega zakona, socialno političnih akcijah Zveze, posebej še o določbah skupnega davka na poslovni promet in končno o važnosti stanovske organizacije.

Pri »Slučajnosti« se je razpravljalo o krošnjarstvu in ukrepih, ki naj jih podvzame gremij pri srezkem načelnstvu, zlasti z ozirom na nemoteno krošnjarenje v času, ko morajo biti trgovine zaprte, nelojalni konkurenci, škodljivemu vplivu nekaterih kartelov in skupnem davku na poslovni promet.

vežbanje na papirju in na steni. Pri stojbina znaša za mojstre Din 50.—, za pomočnike pa Din 25.—. Sprejmejo se v tečaj v prvi vrsti slikarski mojstri in šele po razpoložljivosti prostora tudi slikarski pomočniki. Potrebno je vsaj nekoliko poznanja in prakse v pršilnem slikanju, ker je tečaj namenjen v glavnem dopolnitvi. Opozarjamo na ta tečaj osobito ljubljanske in okoličanske slikarske mojstre, ker smo čas pouka uredili tako, da jim bo olajšan in omogočen obisk kljub sezoni. Prijave je poslati najkasneje do 5. maja t. l. neposredno Zavodu za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snaži oblike, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH.

Brezplačni knjigovodski tečaj, s posebnim ozirom na uvedbo »Sofra«-kartoteke, otvori Zavod za pospeševanje obrti ljubljanske zbornice za TOI v Mariboru dne 10. maja t. l. Tečaj bo trajal 4—5 tednov. Predavanja bodo ob nedeljah od 9. do 11., ob torkih in četrtkih od 20. do 22. ure v prostorih državne trgovske akademije. Predavalo se bo o dvostavnem ameriškem knjigovodstvu z uvedbo »Sofra«-kartoteke, o korespondenci, kalkulaciji ter bistvenih pojmov iz meničnega in čekovnega poslovanja. — Prijave za tečaja sprejema obrtnozadružni nadzornik v Mariboru g. Založnik na okrožnem inšpektoratu, prvo nadstopnje, soba štev. 26, do 8. t. m. ustmeno ali pa pismeno. — Na ugodno priliko, priučiti se praktičnega knjigovodstva, se predvsem opozarjajo oni gg. trgovci in obrtniki, ki želijo uvesti v svojem poslovanju pregledno knjigovodstvo.

Konkurzi in prisilne poravnave.

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za mesec april 1931. sledečo statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo pretečenega leta):

1. Otvorjeni konkurzi: v Dravski banovini 4 (3), v Savski banovini 5 (5), v Vrbaski — (1), v Primorski 2 (2), v Drinski 2 (4), v Zetski 2 (—), v Dunavski 6 (6), v Moravski — (19), v Vardarski 6 (6), Beograd, Zemun, Pančevo — (4).

2. Otvorjene prisilne poravnave izven konkursa: v Dravski banovini 8, Savski 10, Vrbaski —, Primorski 3, Drinski 4, Zetski 2, Dunavski 23, Moravski 1, Vardarski 3, Beograd, Zemun, Pančevo 3.

3. Odpravljeni konkurzi: V Dravski banovini 9 (4), Savski 6 (5), Vrbaski — (—), Primorski 3 (—), Drinski 4 (2), Zetski 1 (—), Dunavski 7 (4), Moravski 2 (4), Vardarski 6 (5), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (—).

4. Odpravljene prisilne poravnave izven konkursa: v Dravski banovini —, Savski 2, Vrbaski —, Primorski —, Drinski 1, Zetski —, Dunavski 4, Moravski —, Vardarski —, Beograd, Zemun, Pančevo —.

TEČAJ ZA PRŠENJE BARV PRI STENSKEM SLIKANJU.

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI v Ljubljani priredi sporazumno z Zadružno slikarjev, pleskarjev itd. v Ljubljani tečaj za pršenje barv za sobne slikarje. Tečaj bo trajal od ponedeljka 11. do srede 20. maja t. l. in sicer se bode vršil med 5. in 7. uro popoldne v razstavnem paviljonu Zavoda PO Zbornice TOI na ljubljanskem velesejmu. Poučeval bo v tečaju slikarski mojster g. Josip Božič. Program obsega pouk o pršilnih pripravah in pršilnem materialu, ravnanje in uporaba v praksi, najmodernejši način pršilnega slikanja s tehniškega in umetniškega stališča, praktične vaje v osnutkih in

vi novega obratnega in trgovinskega zakona, živahno udeležbo v gospodarstvu občine, sreza, banovine, stanovske gremijalne zveze in zbornice, in razumeli bomo, da imajo prav oni, ki stavijo današnji komaj 10-letni gremij mursko-soboški med najdelavnejše in najpomembnejše činitelje našega narodnega gospodarstva, da velja ta gremij kot najuglednejša gospodarska korporacija ob severni meji in sta najvidnejša predstavnik največje prekmurske občine Murske Sobe vzeta iz vodstva tega gremija.

Za nujno potrebo te organizacije so govorili ob ustanovitvi poleg strokovnih interesov tudi važni državni in nacionalni oziri, kar je treba še posebej poudariti kot dejstvo, radi katerega ni danes med trgovci in med prebivalstvom obče dobrega Jugoslovana, ki ne bi bil hvaležen ustanovi-

Nazadovanje mednarodne transportne trgovine.

Za najodličnejšega evropskega strokovnjaka v vprašanjih trgov. mornarice se smatra Paul de Rousiers, drugi predsednik družbe Armateurs de France. O gornjem predmetu je nekemu dopisniku povedal sledeče:

Trgovska mornarica ni samostojna obrt sama na sebi, ki bi sama producirala, ona transportira samo produkte industrije in obrti, vsled česar se more njen procvit in njeno blagostanje misliti le v okviru in v procvitu industrije. Tako postane trgovska mornarica najobčutljivejši seizmograf vsega gospodarskega življenja, in to tembolj, ker se ne peča izključno le s transportom domačih produktov, temveč ker v isti izmeri v inozemstvo izvažajo kot iz inozemstva uvažajo. Zato trgovska mornarica ne čuti samo takoj in stalno stanja nacionalnih industrij, temveč čuti tudi vedno izboljšanje ali poslabšanje razmer v mednarodnem gospodarskem položaju na vsem svetovnem trgu. Kot zgled mednarodne spojenosti trgovske mornarice naj navedem samo dejstvo, da je transportiralo angleško trgovsko brodovje v letu 1914. nič manj kot 200 milijonov ton blaga, čeprav promet angleške zunanje trgovine v onem letu ni znašal več kot 150 milijonov ton, od česar so transportirale angleške trgovske ladje samo 100 milijonov ton. Isto velja za trgovsko mornarico drugih držav; njih bolečine so zmeraj iste in njih veselje tudi.

Od leta 1920. dalje so transportne vozne od leta do leta manjše. Pravzrok tega tiči v dejstvu, da so se dale vse dežele pod vplivom izkušenj v svetovni vojni zapeljati do pomnožitve v izgradbi njih trgovskega brodovja v močnejši meri kot je bilo potrebno. V letih 1917. do 1922. se je v vseh deželah gradilo veliko preveč, ne glede na to, da je bila v isti dobi množina za transport pripravljenega blaga po vsem svetu manjša kot v zadnjih letih pred vojsko. Ravnoesje se je doseglo le polagoma, a vozina je danes, v letu 1931., še zmeraj nižja kot je bila v letu 1910. Vzrok za trajanje nizke vozine je iskati v dejstvu, da se v približno zadnjih treh letih uvažajo v Evropo dosti manjše množine žita iz prekomorskih dežel kot prej, posebno še, odkar so letine v Evropi dobro izpadle. En sam začasen dogodek v evropskem gospodarstvu je zadostil, da je prevrnil polagoma se uveljavljajoče ravnoesje.

Francosko trgovsko brodovje, ki je s svojimi 3.390.813 tonami med svetovnimi trgovskimi brodovi na petem mestu, si je moglo kljub splošni krizi zagotoviti relativno ugoden položaj. Vzrok je ta, da Francija svojega trgovskega brodovja ni izgradila v tako veliki izmeri kot druge dežele. Ko so morale druge dežele velik del svojega nezaposlenega in neporabnega brodovja vzeti iz prometa, ko je bilo od svetovnega brodovja v višini 65 milijonov ton vzeti iz prometa že 4 milijone 779.000 ton, ni bilo francoskemu brodovju treba vzeti iz prometa več kot 160.951 ton iz brodovja, ki je vsebovalo tedaj 3.406.895 ton. To izredno ugodno razmerje je imelo med drugim tudi to dobro posledico, da je brezposelnost v francoski trgovski mornarici mnogo manjša kot v drugih deželah.

PLAČILO DAVKA NA POSLOVNI PROMET ZA I. ČETRTLETJE 1931.

Davek na poslovni promet za I. četrtletje t. l. morajo vsi oni, ki so bili dolžni voditi knjigo opravljenega prometa, plačati po prejšnjih predpisih. Večina teh davkoplačevalcev še ni izpolnila te svoje dolžnosti. Da se ognejo posledicam prepozne odpreme, opozarjamo vse zamudnike, naj davek na poslovni promet za navedeno četrtletje 1931. v lastnem interesu čimprej odpremo.

Gremij trgovcev v Ljubljani obvešča cenjene gg. člane, da je izdal Jugoslovanski narodni ženski savez posebne kolke, ki se bodo prodajali kot prispevek k »Materinskemu fondu«. Z ozirom na humanitarno akcijo ženskega saveza, priporoča gremij vsem cenjenim gg. članom nakup kolkov, ki jih bodo ponujale članice ženskih društev.

Ljubljanska borza

Tečaj 6. maja 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22.845
Berlin 1 M	13.5225	13.5525
Bruselj 1 belga	—	7.906
Budimpešta 1 pengő	—	9.9136
Curij 100 fr.	1093.50	1096.50
Dunaj 1 šiling	7.984	8.014
London 1 funt	276.04	276.84
Newyork 1 dolar	56.63	56.83
Pariz 100 fr.	—	222.21
Praga 100 kron	—	168.33
Trst 100 lir	297.48	297.63

ROMUNIJA JE ZNIZALA UVOZNE CARINE NA HMELJ.

Kakor poročajo, je Romunija znižala uvozne carine na hmelj, a to samo za uvoz iz Češkoslovaške, Poljske, in Romunije in sicer znaša znižanje od 2500 na 1500 Lejev za 100 kg.

* * *

BRAZILSKA KAVNA KONVENCIJA.

Konvencija o kavni carini med brazilskimi državami o zvišanju kavne izvozne carine na 15 sh pri vreči po 60 kg je postala pravomočna. Nova carina velja za štiri leta. Iz nje dotekajoči dohodki se upravljajo izključno le od avtonomnega odbora držav, ki kavo producirajo, in je namenjena za uničenje odvisne produkcije razen 100.000 vreč, ki naj bodo na razpolago za propagandne namene kavnega zavoda.

* * *

SPOJITEV CUNARD LINE IN WHITE LINE?

V Londonu so razširjene govorice, da se v bližnjem času spojita imenovani dve veliki angleški plovni družbi. Pravijo, da je postala spojitev neogibno potrebna, in sicer zato, da se more z uspehom pričeti konkurenčni boj z nemškimi družbami. Nemške potniške ladje družb Severnemški Lloyd in Hapag pritegujejo mednarodni potniški promet zmeraj bolj nase in se mora zato angleško potniško brodogradnjo zdramiti v protibrambo. Koliko je na teh vesteh resnice, se bo seveda kmalu izvedelo.

* * *

FRANCOSKI AVTOMOBILNI ZAVAROVALNI SISTEM.

Avtomobilno zavarovalništvo v Franciji je trpelo v zadnjih letih vsled nevezdržnih konkurenčnih razmer, ki so se posebno poostrele vsled konkurence inozemskih podjetij. Po mesece trajajočih pogajanjih se je dosegel sedaj med zavarovalnimi družbami sporazum in je bil ustanovljen avtomobilni zavarovalni kartel. Prva odredba je bilo veliko zvišanje premij za tovarne in trgovske avtomobile, dočim so bile premije za osebne avtomobile znižane.

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija državne železarnice Vares sprejema do 13. maja t. l. ponudbe glede dobave 6000 kg mila. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 19. maja t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg ječmenove sladne kave, 27.000 kg pšenične moke, 3000 kg riža, 1000 kg koruznih otrobov, 1000 kg surove kave »Santos«, 500 kg Frankove cikorijske in 200 kg kolinske cikorijske, 2000 kilogramov bučnega olja, 5000 kg koruze in 100 kub. metrov plohov. — Dne 19. maja t. l. se bo vršila pri Komandi pomorskega arsenala v Tivtu ofertalna licitacija glede dobave raznih barv, lakov, linoleja in čopičev. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Dobave. Direkcija državne železarnice Vares sprejema do 13. maja t. l. ponudbe glede dobave 520 komadov varoval in 3000 komadov hrastovih jamskih pragov; do 20. maja t. l. pa glede dobave kemikalij. — Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 28. maja t. l. ponudbe glede dobave gumijevih obrobov. — Dne 27. maja t. l. se bo vršila pri komandantu III. pomorske obalske komande v Kubarju — Boka Kotorska licitacija glede dobave raznega materiala (metle, ščetke, sidol, smirkovo platno, mast za parkete, motvoz, naftalin, milo, soda, kokosove preproge itd.). — Dne 29. maja t. l. pri Upravi državnih monopolov, ekonomski oddelek v Beogradu glede dobave raznih usnjenih jermenov; dne 30. maja t. l. pa glede dobave 378.000 kg papirja. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled). — Dne 22. maja t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave 500 kub. metrov drv. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjeni komandi).

Oddaja kanalizacije od vojašnice do reke Sore v Škofji Loki se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 27. maja t. l. pri inženjerskem oddel. Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku).

Prodaja odpadkov od bombaža, sukna in usnja se bo vršila potom licitacije dne 9. maja t. l. pri Zetskem žandarmerijskem polku na Cetinju. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Oddaja rekonstrukcije ležišča na mostu preko Donave pri Novem Sadu se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 19. maja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Subotici. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji in načrti pa pri isti direkciji — gradbeni oddelek).

Tržna poročila

Trg jajec. Zadruga za eksport jajec v Št. Juriju ob južni žel. poroča: Produkcija je zelo močna, konsum trajno slab. Nemčija krije svojo porabo večinoma z domačim blagom, ki je mnogo cenejše kot inozemsko blago. Cene v inozemstvu padajo, počasi sicer, a stalno.

Deruta na trgu platine. Leto za letom se je držala platina na višini, ki je znašala sedem- do osemkratno višino cene zlata. Sedaj je pa cena padla na ceno zlata in deloma tudi že pod njo. Še pred par leti so plačali za 1 unco platine 30 funtov in več; sedaj je padla unca na 4 funte 5 šil, kar odgovarja ceni zlata. Od leta 1900 dalje ni imela platina take cene. Prej platine vrh tega še niso uporabljali v gizdni industriji in tudi ne v kemiji in sicer v industriji. Vzrok derute v ceni je kanadska konkurenca Rusiji. Sicer je Rusija, ki je dvignila svojo produkcijo na 120.000 unc, še zmeraj največji svetovni producent platine, a med tem je Kanada dvignila svojo produkcijo od 12.000 na 40.000 unc. Tako za Rusijo kot za Kanado je cena platine postranska stvar. Rusi prodajajo platino kot vse svoje eksportne produkte brez ozira na produkcijske stroške, samo da dobijo devize; za Kanadce zopet je platina samo stranski produkt pri produkciji niklja in bakra. Pri tem je tudi v Kanadi združena produkcija v eni roki, namreč v Melchettovem nikljevem trustu. Če bo šla borba za ceno naprej, bodo morali tudi južnoafriški in kolumbijski producenti svojo produkcijo ustaviti. Možno je pa pač tudi, da pride med obema glavnima producentoma do sporazuma, in sicer prav iz vzroka, ker je produkcija tako koncentrirana. A mogoč je tudi nadaljnji boj za ceno in se zna zgoditi, da doživi platina podoben padec kot ga je doživelo srebro.

Surove kovine so zopet močno padle; londonski tečaj od 28. aprila kaže 39 odstotni padec bakra napram letu 1913, 47 odstotkov pri cinu, 47 odstotkov pri svincu in 54 odstotkov pri cinku.

Ceno elektrolitnega bakra je Mednarodni bakreni kartel znižal na doslej najglobljo točko 9-80 cents.

TRŽNE CENE V CELJU dne 1. maja 1931.

Govedina: 1 kg volovskega mesa I. vrste Din 18, II. 16 III. 14, kravjega mesa 12 do 14, vampov 8, pljuč 14, jeter 12, ledvic 16, loja 8.

Teletina: 1 kg telečjega mesa I. vrste Din 20, II. 18, jeter 20, pljuč 18.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. vrste Din 24, II. 18, III. 12, pljuč 14, jeter 12, glave 12, slanina I. 17, II. 16, na debelo 15, suhe slanina 20, masti 18, šunke 23, prekajenega mesa I. 23, II. 22, prekajenih parkljev 8, prekajene glave 13, jezika 24 Din.

Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. Din 7, II. 6.

Klobase: 1 kg krakovskih Din 30, debrecinskih 40, hrenovk 30, safalad 30, posebnih 30, tlačenk 20, polsuhih kranjskih 35, braunšviških 15, salami 70—90.

Perutnina: Piščanec, majhen Din 15, večji 18, kokoš 30—35, petelin 30—35, raca 40, gos 60, domači zajec, manjši 15, večji 24.

Ribe: 1 kg krapa Din 20.

Mleko maslo, jajca, sir: 1 liter mleka Din 2-50—3, kisle smetane 14, 1 kg surovega masla 36—40, čajnega masla 48, masla 32, bohinskega sira 25—28, trapistovskega sira 24, ementalkega sira 28, sirčka 21, eno jajce 0-75.

Pijača: 1 liter starega vina Din 20, novega vina 12—16, piva 10, žganja 35.

Kruh: 1 kg belega kruha Din 4, črnega kruha 3-50, mala žemlja 0-50, velika žemlja 1 Din.

Sadje: 1 kg jabolk II. Din 18, orehov 8, luščenih orehov 30, suhih češpelj 7 do 10, 1 limona 0-75.

Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko Din 76, Santos 52, Rio 40, pražene kave I. 92, II. 78, III. 48—64, čaja 68 do 140, kristal belega sladkorja 13, sladkorja v kockah 15, medu 16—20, kavne primesi 20, riža I. 12, II. 10, III. 4-50, 1 liter namiznega olja 16, olivnega olja 16—30, bučnega olja 14, vinskega kisa 5-50, navadnega kisa 3, petroleja 7-50, špirita denat 10, 1 kg soli 2-50, celega popra 44, metega popra 46, paprike 30, sladke paprike 36, testenin I. 12, II. 8, mila 14, karbida 7, sveč 14, kvasa 32, marmelade 20—30.

Mlevski izdelki: Na debelo. 1 kg moke št. 00 Din 3-20, 0 3-20, 2 2-90, 4 2-60, 5 2-30, 6 2, ržene enotne moke 2-65, pšeničnega zdroba 3-70, koruznega zdroba 2-30, pšeničnih otrobov 1-25, koruzne moke 1-75, ajdove moke 3-70, kaše 3-40, ješprenja 3-60, ovsenega riža 7.

Žito: q pšenice Din 180, rži 140, ječmena 150, ovs 195, prosa 250, koruze 145, ajde 250, fižola 300—350, graha 1400, leče 1200.

Kurivo: q premoga, črni trboveljski Din 47, zabukovski 49, rjavi 25, 1 kub. meter trdih drv 130, 100 kg trdih drv 34, 1 kub. meter mehkih drv 110, 100 kg mehkih drv 28.

Krma: q sladkega sena 75, polsladkega 70, kislega 60, slame 50, prešana stane 8 Din več.

Zelenjava in gobe: 1 kg glavate solate Din 12—14, 1 krožnik regreta 1-50, motovilca 1-50, zgodne drobne solate 2, 1 kg radiča 12, poznega zelja 10, kislega zelja 5, karfižola 8—10, 1 krožnik špinat 2, graha v stročju 12, čebule 4-50—5, Jesna 10, krompirja 1—1-25, kisle repe 3 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmi dne 1. maja 1931. je bilo pripeljanih 351 svinj in 4 koze; cene so bile sledeče: Mladi prašiči, 5—6 tednov stari, komad Din 60—100, 7—9 tednov stari 150—180, 3—4 mesece stari 250 do 350, 5—7 mesecev stari 400—500, 8—10 mesecev stari 550—600, 1 leto stari 700 do 850, 1 kg žive teže 7—8, 1 kg mrtve teže 9—10 Din; koze komad 200 Din. Prodanih je bilo 180 svinj in 1 koza.

Veteltrgovina

A. Šarabon

Ljubljana

priporoča

špecerijsko blago

raznovidno žganje,
moko in deželne pri-
delke - Raznovidno
rudninsko vodo

Lasina pražarna za
kavo in mlin za diša-
ve z elektr. obratom

Čeniki na razpolago!

Račune, memorandume, cenike, naročilnice v
blokkih s poljubnim številom listov, kuverte, eti-
kete in vse druge komercialne tiskovine dobavlja
hitro in po zmernih cenah

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, Gregorčičeva ulica 23

Telef. 2552. Za večja naročila zahtevajte proračune!

KLIŠEJE

vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
klišarna
ST-DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

Advokat Dr. IVO LULIK je preselil

svojo pisarno iz Miklošičeve ceste št. 20
na **Miklošičevo cesto št. 30, I. nadstr.**
(vhod Pražakova ulica št. 8).

Priporočamo Vam

PUCH-KOLESA

ki so vedno priznane odlična! Dobe se po
solidni ceni, tudi na obroke, le pri trvdki

IGN. VOK LJUBLJANA
: KRANJ :
NOVO MESTO